

**Historia De Vita, Moribus, Rebus Gestis, Studiis Ac
Denique morte Praedicatorum Lutheranorum, Doct.
Martini Lutheri, Philippi Melancthonis, Matthiae Flacii
Illyrici, Georgii Maioris, et Andreae ...**

Complectens ortum, progressum [et] incrementa, tum arcana plurima
hactenus non prodita, omnium penè huius temporis haeresum

... Vita ... Philippi Melancthonis. Matthiae Flacii Illyrici. Georgii Maioris, Et
Andreae Osiandri

Ulenberg, Kaspar

Coloniae Agrippinae, 1622

II. Eum ad Colloquium inuitat, adducitq[ue] ad agnitionem delicti.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-65643](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-65643)

euentu Cocceritius iste conciliationem ten- ANNO
 tarit Melanchthon ipse breuiter loco quodā 1555.
 commemorat, cuius verba ea de re infero: *In ep. Mel.*
 Cum rediissem domum, inquit, postridie *ad Gamer.*
 mane venit ad me Cocceritius senex, primū *pag. 694.*
 vt L. Gellius Athenis philosophos, ita hic *Verba Me-*
 nos ad concordiam hortatur: sed hoc du- *lanchtho-*
 rius quam ille Romanus; affert præformata *nis.*
 capita, primum de palinodia; iubet fateri, *“*
 nos aboleuisse decalogum. Hæc enim erant *“*
 verba in ea formula. Deinde noua *συννομο-*
σία, coniuratio, erat addita, vt promittere- *“*
 mus, nunquam nos accessuros esse ad vllas *“*
 conciliationes, si quæ cum Episcopis insti- *“*
 tuerentur: nec vnquam cōcessuros esse prin- *“*
 cipibus, vt aliquid in ecclesia constituent. *“*
 Respondi planè *λακωνικῶς περὶ ὧν ἐνεγράφη;* *“*
 ἔδου Laconice, de quibus perscripserat: Non *“*
 eo autem breuior fui, ne quid iratus dicerem *“*
 durius. Legeram enim virulentum scriptum *“*
 somnij germanici, cuius autorem esse τὸν *“*
ῥάπην quidam suspicantur; quidam Poly- *“*
 phemi filium, fratrem τοῦ Ἰλυριοῦ. Ego non *“*
 vnum *ῥάπην* scripsisse iudico, sed multos *“*
 fuisse *συῤῥακτας*, consarcinatores; ac video *“*
 nos duos præcipuè peti, & nostris capitibus *“*
 fata cantari. *“*

Haftenus Melanchthon: quem anno se- II.
 quente proximo Flacius ipse ad colloquium Anno 1556.
 inuitauit, eiq; locum constituit Cosvvicum, Flacius in-
 medio fere itinere inter Magdeburgum & uitat Me-
 V Vittenbergam situm oppidum. Melanch- lanchth. ad
 thon Colloquiū
 Coswici.

ANNO
1556.

Infirmitas
Melanch.

Re infecta
discedunt.

Melanch-
thonici
perunt
ἀμνησίαν
impruden-
tiae à Fla-
cianis.

thon solus colloqui cum Flacio recusavit. Actum est de mediis, quibus intestinum disfidium vtriusq; partis honore saluo componeretur. Et Flacius quidem gratiam, pacem, amicitiam, & nihil non VVittenbergensibus obtulit, modo se passos quiddam humanitus, & in errorem lapsos faterentur, ac deinceps in officio futuros promitterent. Melanchthon verò licet infirmitatem suam agnosceret, seque in deliberationibus de libro Augustano, pacis studio, periculiq; vitandi gratia forte longius progressum non diffiteretur; defectionis tamen ab Euangelio proditæque veritatis crimen sibi per aduersarios impositum dolenter & indignè tulit. Verbis vltro citroque commutatis re infecta tandem discessum est: acta verò Colloquij postmodum typis expressa fuerunt, & per Germaniam diuulgata.

Urgebant Melanchthonis fautores inter cætera perpetuam *ἀμνησίαν* vel obliuionem eorum, quæ forsan hætenus in negotio conciliationis Augustaniquæ decreti parum caute per imprudentiam acta fuissent, ne scilicet Melanchthon ad publicam illius lapsus palinodiam adigeretur; sed vt offensionibus vtrinque condonatis, & vtrisque pacis studio deinceps quiescentibus sanaretur hoc vulnus, & tota controuersia paulatim consenesceret. Flacius verò eiusq; socij palinodiam omnino postulabant, eamq; publicam, nec amnestiæ vel obliuionis tegu-
men-

mento velandam iniuriam dicebant, quam ANNO
 euangelio, Ecclesiæque Lutheranæ per Me- 1556.
 lanchthonem eiusque socios illatam quere-
 bantur. Melanchthon verò, vt placaret
 aduersarios, seque pacis cupidum ostende- Melanch-
 ret, anno 1556. datis ad Flacium litteris, in- thon agno-
 ter cætera, quæ de consultationibus aulicis scit delictū:
 scribit, ad mitigandum illius animum, gra-
 uiter à se peccatum fatetur, eoque nomine
 veniam petit à Deo, quod actionibus per
 Mauritium institutis de libro Interim, de-
 que concilianda religione se passus sit adhi-
 beri.

Hac eius ingenua confessione, Flacius cæ- Flaciani fi-
 terique factionis istius, annis sequentibus ad unt turbu-
 Melanchthonem inuidia maiore grauā- lentiores.
 dum, premendumque fortius abusi sunt; qui
 tamen hoc ipsum, quod priuatim scripsit ad
 Flacium, etiam publicè profiteri non recu-
 sauit, anno sequente proximo, quo VVit-
 tenbergenses eandem hanc epistolam ipso
 conscio typis excusam, publici iuris fece-
 runt. Verum ne sic quidem satisfieri po-
 tuit aristarchis istis, qui vel palinodiam pu-
 blicam vrgebant, vel Synodum gentis Lu-
 theranæ, in qua disputatione publica cōgre-
 derentur cum Melanchthone, dirum ana-
 thematis fulmen in caput eius vibraturi, si
 quis huiusmodi conuentus haberetur. Non
 ignorabat hoc Melanchthon: itaq; cum Fla- Melanch-
 cium eiusque socios nullis à se rationib. miti- thon se pla-
 gari posse cerneret, missos eos deinceps fecit, nis abdicat
 velut

ANNO
1556.

Eorum conatus & consilia eludit.

velut homines turbulentos ingratosq; quos ipse propemodum omnes, velut serpentes in sinu fouerat, nec porro quicquam commercij cum ijs habere voluit. Interim conatus Flacianorum omnes, & consilia de Synodo cogenda variis artibus elusit impediuitque. Et quanquam Principes nonnulli Flacianorum instinctu magno studio negotium illud vrgerent, Melanchthon tamen, quibuscumque potuit rationibus fregit hunc impetum, effecitque ne dum ipse viueret, vllus huiusmodi conuentus haberetur.

III.
Flacius Ienam vocatur.

Eius libellus mendax de testibus veritatis.

Liber contra Swenckfeld.

Per id tempus Duces Saxoniae Vinarienses, Ioannis Friderici Electoris filij, multum laborabant, vt Flacium Magdeburgo Ienam traducerent honesta conditione proposita, nimirum vt in Vniuersitate noua Theologiam doceret Lutherano ritu, vnàque munere Superintendentis in ditionibus ipsorum fungeretur: Quibus ille sub finem anni 1556. operam suam condixit, modo semestris vnus moram concederent. Erat Flacius id temporis totus in digerendis, quas diximus annalium ecclesiasticorum centuriis. Habebat & librum sub manibus, quem Catalogum inscripsit testium veritatis, mendacis & calumniis refertum: Præterea scriptum quoddam cudebat satis prolixum contra Schvvenckfeldium; neque se expedire poterat ex istis occupationibus, nisi totus ijs vacaret integro semestri, atque interim ab aliis curis molestisq; liber esset: Quod